МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність усі педагогічні спеціальності
(спеціалізація) *(код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))*

тип дисципліни нормативна
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

Ізмаїл – 2019

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми

_____ проф. Лесіна Т.М.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:
кафедрою загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти
протокол № 1 від 27.08.2019р.

Зав. кафедри _____ доц. Іванова Д.Г.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:
Голова науково-методичної ради
педагогічного факультету

_____ доц. Пенькова С.Д.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробник програми: Рашидов С.Ф., доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти ІДГУ

Рецензент програми: Кічук Н.В., доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету ІДГУ

© Рашидов С.Ф., 2019
© ІДГУ, 2019

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	***Заочна***
Кількість кредитів: 4	*Лекції*:	
	14	
Модулів:	*Практичні заняття*:	
Загальна кількість годин:120	–	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1	*Лабораторні заняття:*	
	–	
Семестр: 2	*Семінарські заняття*:	
	16	
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 4 - самостійна робота: 10	*Консультації:*	
	2	
	Індивідуальні заняття:	
Форма підсумкового контролю: екзамен	–	
Мова навчання: українська	*Самостійна робота:*	
	88	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Інноваційні процеси в освіті» є: розвиток творчого мислення та професійної компетентності магістрантів у галузі освіти шляхом формування умінь вирішувати нові професійні завдання, зокрема, завдання дослідження, проектування, управління та експертизи у сфері освітніх інновацій.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: особливості інноваційних процесів в освіті, інноваційної професійної діяльності та способів її реалізації, формування готовності до інновацій, включаючи проектування й експертизу освітніх інновацій.

Передумови для вивчення дисципліни: оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисциплін «Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти», «Альтернативні моделі дошкільної освіти».

Міждисциплінарні зв’язки: проблематика курсу пов’язана з дисциплінами «Організація і управління в дошкільній освіті», «Професійна діяльність вихователя в альтернативному закладі дошкільної освіти».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Інтегральна компетентність (ІК)			
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі дошкільної освіти та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, керуючись принципами толерантної комунікації, культурної і міжкультурної взаємодії, творчої, креативної й інноваційної професійної діяльності.	ПРН 1	Знати предмет методології наукового пізнання, її світоглядне значення та роль у самостійній науковій діяльності; сучасні концепції методології науки, методи наукового дослідження, критерії науковості та вимоги щодо організації та аргументації дослідження, аналізу його результатів, основні етапи, форми та елементи організації наукової діяльності.
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 3	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мати потребу вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і використовувати нові знання і уміння.	ПРН 3	Знати традиційні та інноваційні технології організаційно-управлінської діяльності в закладі дошкільної освіти за напрямами, обумовленими посадовими обов'язками менеджера дошкільної освіти; особливості запровадження науково обґрунтованих нововведень в освітню сферу.
ЗК 4	Здатність генерувати нові ідеї. Бути готовим проявляти ініціативу і приймати доцільні та відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення.	ПРН 7	Організовувати пошукову навчально-пізнавальну діяльність; використовувати педагогічні інновації у власній професійній діяльності; аналізувати сучасні тенденції нововведень в освітню сферу; чинники, що визначають успішність інноваційних процесів в дошкільній освіті.
ЗК 6	Здатність до пошуку,	ПРН 9	Визначати місце і функції дошкільної

	оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань.		освіти та векторів її зв'язку з освітнім процесом у закладі загальної середньої освіти; виявляти творчу індивідуальність у професійній діяльності та оптимізації діяльності закладів дошкільної та альтернативної дошкільної освіти; вибудовувати перспективні стратегії розвитку регіональних моделей організації дошкільної та альтернативної дошкільної освіти.
ЗК 10	Здатність приймати обґрунтовані організаційно-управлінські рішення в нестандартних ситуаціях і готовність нести за них відповідальність.	ПРН 14	Використовувати комунікацію для задоволення потреби самовдосконалення, інтелектуального і культурного розвитку, реалізації самоосвітньої діяльності фахової спрямованості, відчувати потребу в систематичному підвищенні свого загальнокультурного і професійного рівня.
Фахові компетентності (ФК)			
ФК 6	Здатність створювати розвивальне середовище відповідно до особистісно-зорієнтованої моделі освіти дітей дошкільного віку з урахуванням сучасних дидактичних, виховних, естетичних, санітарно-гігієнічних вимог, сприяти створенню безпечних умов для навчання й виховання дітей.	ПРН 15	Вибудовувати конструктивну комунікативну стратегію взаємодії з педагогічними працівниками, надихати колег на пошук розвивальних можливостей і ресурсів щодо професійного вдосконалення, спрямованості на кар'єрне зростання та забезпечення конкурентності у сфері освітніх послуг.
ФК 8	Здатність організовувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі дошкільної освіти, сприяти ефективним формам взаємодії закладів і установ науково-методичного забезпечення дошкільної освіти для реалізації навчально-методичної і науково-дослідницької функцій, управляти інноваційними процесами в системі дошкільної освіти.	ПРН 17	Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію; володіти навичками самовдосконалення, використовувати механізм самооцінки власних досягнень в дослідницькій та управлінській діяльності.
ФК 9	Здатність керувати роботою управління освіти щодо кадрового забезпечення системи дошкільної освіти району (міста); здійснювати аналіз якості кадрового	ПРН 18	Критично оцінювати результати власної професійної діяльності, ініціювати і організовувати систематичне навчання і самоосвіту; реалізовувати у практичній діяльності сформованість високої світоглядної культури науковця.

	забезпечення, підбір, розстановку працівників дошкільної освіти; сприяти підвищенню якості фахової підготовки кадрового складу.		
ФК 10	Здатність використовувати знання з дошкільної педагогіки та менеджменту дошкільної освіти для організації альтернативного дошкільного закладу.	ПРН 3	Знати традиційні та інноваційні технології організаційно-управлінської діяльності в закладі дошкільної освіти за напрямами, обумовленими посадовими обов'язками менеджера дошкільної освіти; особливості запровадження науково обґрунтованих нововведень в освітню сферу.
ФК 11	Здатність визначати стратегічні лінії розвитку альтернативного дошкільного закладу, організовувати командну роботу при вирішенні завдань його розвитку.	ПРН 15	Вибудовувати конструктивну комунікативну стратегію взаємодії з педагогічними працівниками, надихати колег на пошук розвивальних можливостей і ресурсів щодо професійного вдосконалення, спрямованості на кар'єрне зростання та забезпечення конкурентності у сфері освітніх послуг.
ФК 12	Здатність брати участь у створенні, координації та реалізації комплексних міжвідомчих програм для підвищення управління якістю дошкільної освіти, програм розвитку альтернативних дошкільних закладів освіти, в тому числі для дітей з особливими освітніми потребами.	ПРН 9	Визначати місце і функції дошкільної освіти та векторів її зв'язку з освітнім процесом у закладі загальної середньої освіти; виявляти творчу індивідуальність у професійній діяльності та оптимізації діяльності закладів дошкільної та альтернативної дошкільної освіти; вибудовувати перспективні стратегії розвитку регіональних моделей організації дошкільної та альтернативної дошкільної освіти.
ФК 15	Здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій; здатність враховувати зв'язок і вплив власної діяльності на результат роботи колективу.	ПРН 17 ПРН 18	Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію; володіти навичками самовдосконалення, використовувати механізм самооцінки власних досягнень в дослідницькій та управлінській діяльності. Критично оцінювати результати власної професійної діяльності, ініціювати і організовувати систематичне навчання і самоосвіту; реалізовувати у практичній діяльності сформованість високої світоглядної культури науковця.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Педагогічна інноватика в освіті	6	-	2				10							
2.	Інноваційні процеси в системі освіти	4	2	2				10							
3.	Зміст інноваційної діяльності вчителя	4	-	2				5							
4.	Інновації у змісті та технологіях навчання	4	2	-				10							
5.	Педагогічна неологія як наука про створення нового у педагогіці	4	2	2				5							
6.	Наукова педагогічна творчість як основа створення інновацій	4	2	2				10							
7.	Форми, методи та прийоми розвитку творчого мислення фахівців	4	2	2				5							
8.	Інноваційний потенціал педагогічних технологій	4	2	2				10							
9.	Інтерактивні технології навчання у розвитку творчої особистості фахівця	4	2	2				5							
Проміжний контроль								8							
Підсумковий контроль *(для екзаменів)*		2				2		10							
Разом:		**40**	**14**	**16**		**2**		**88**							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Педагогічна інноватика в освіті

Інновації в освіті. Пріоритетні завдання сучасної освіти в контексті інноваційних змін. Інноваційна політика держави в галузі освіти. Основні напрями модернізації освіти в Україні. Соціальні та наукові передумови виникнення педагогічної інноватики. Педагогічна інноватика як вчення про створення, оцінювання і використання педагогічних інновацій. Об'єкт, предмет та завдання педагогічної інноватики. Взаємозв`язок педагогічної інноватики з іншими науками. Основні категорії та поняття педагогічної інноватики. Методологічні засади педагогічної інноватики.

Тема 2. Інноваційні процеси в системі освіти

Сутність інноваційного освітнього процесу. Закономірності перебігу інноваційних педагогічних процесів. Принципи управління інноваційними освітніми процесами. Види структур інноваційного процесу. Етапи педагогічної інновації. Умови ефективності інноваційних педагогічних процесів.

Тема 3. Зміст інноваційної діяльності вчителя

Сутність інноваційної професійної діяльності вчителя. Мотивація інноваційної діяльності вчителя як найважливіша умова її реалізації. Креативність як суттєва характеристика інноваційної діяльності. Дослідницькі вміння як невід'ємна складова інноваційної діяльності вчителя. Методологічні та технологічні компетенції у сфері інноваційної діяльності. Особистісно-професійний саморозвиток вчителя як важлива умова педагогічних інновацій. Зміст та етапи інноваційної діяльності вчителя. Готовність до інноваційної діяльності як важлива професійна якість педагога.

Тема 4. Інновації у змісті та технологіях навчання

Сучасні інноваційні дидактичні ідеї та концепції. Студентоцентроване навчання як сучасна парадигма вищої освіти. Орієнтація змісту освіти на розвиток загальних та фахових компетентностей фахівця. Компетентнісний підхід у побудові освітніх програм. Індивідуально-творчий та дослідницький підхід до побудови освітнього процесу. Особливості навчання на основі дослідження. Сучасні технології навчання: кейс-метод, метод проектів, ігрове моделювання.

Тема 5. Педагогічна неологія як наука про створення нового у педагогіці

Предмет і завдання педагогічної неології. Передумови та чинники появи нового в педагогіці. Основні категорії та поняття педагогічної неології. Класифікація педагогічних нововведень. Основні джерела інноваційних педагогічних ідей. Проблеми включення педагога в інноваційний процес. Класифікація учасників інноваційного процесу. Фактори прийняття рішення про використання нововведення. Загальне уявлення про антиінноваційні бар'єри та шляхи їх подолання.

Тема 6. Наукова педагогічна творчість як основа створення інновацій

Характеристика понять: «творчість», «педагогічна творчість», «передовий педагогічний досвід», «педагогічне новаторство», «творчий педагог». Сутність наукової педагогічної творчості, її рівні. Вимоги до результату наукової педагогічної творчості. Науково-дослідна робота в педагогічній галузі як основна організаційна форма наукової творчості педагога. Передовий педагогічний досвід, його види (раціоналізаторський, новаторський). Педагогічне новаторство. Етапи науково-дослідної роботи та педагогічного новаторства. Проектування педагогічних нововведень. Основні процедури проектування педагогічних нововведень.

Тема 7. Форми, методи та прийоми розвитку творчого мислення фахівців

Поняття творчої особистості. Творчі якості. Творча активність. Творчий розвиток. Креативність. Творчі здібності. Стадії творчого розвитку особистості. Засоби діагностики креативності та творчих якостей особистості. Умови розвитку творчої особистості фахівця у навчальному процесі. Технології організації навчального процесу, спрямованого на розвиток творчої особистості. Методи активізації і стимуляції творчої діяльності студентів (Г. С. Альтшуллер, В.О. Моляко, Л.Б. Єрмолаєва-Томіна, В.В. Рибалко, В.А. Семиченко та ін.), методи і прийоми стимулювання творчої активності 15 студентів (С. О. Сисоєва), евристичні техніки навчання (А. В. Хуторський).

Тема 8. Інноваційний потенціал педагогічних технологій

Інноваційний ресурс історично визнаних педагогічних технологій. Педагогічні інновації в ракурсі перспективного педагогічного досвіду. Дуальна природа педагогічних інновацій. Проблема стимулювання інноваційного стилю мислення сучасного педагога.

Тема 9. Інтерактивні технології навчання у розвитку творчої особистості фахівця

Поняття «інтерактивність», «інтерактивне навчання», «інтерактивні методи навчання», «інтерактивні технології». Особливості інтерактивного навчання. Вимоги до застосування інтерактивних технологій. Розробка інтерактивної технології навчання дорослих

(С.Сисоєва). Критерії ефективності інтерактивних технологій навчання. Використання аналізу проблемних ситуацій, дискусій, рольових та ділових ігор у навчальному процесі. Структура, етапи навчального заняття з використанням групової дискусії. Функції та структура ігрової діяльності. Технологія організації та проведення рольових та ділових ігор.

5.2. Тематика семінарських занять.

ТЕМА 1-2. Педагогічна інноватика в освіті
ТЕМА 3. Інноваційні процеси в системі освіти
ТЕМА 4. Зміст інноваційної діяльності вчителя
ТЕМА 5. Інновації у змісті та технологіях навчання
ТЕМА 6. Педагогічна неологія як наука про створення нового у педагогіці
ТЕМА 7. Наукова педагогічна творчість як основа створення інновацій
ТЕМА 8. Форми, методи та прийоми розвитку творчого мислення фахівців
ТЕМА 9. Інноваційний потенціал педагогічних технологій
ТЕМА 10. Інтерактивні технології навчання у розвитку творчої особистості фахівця

5.3.Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	15		Конспект
2.	Підготовка до семінарських занять	15		Конспект
3.	Підготовка до проміжного контролю (модульної контрольної роботи)	15		МКР
4.	Виконання індивідуальних завдань: - конспект першоджерел; - опрацювання наукових статей, написання анотацій до них; - підготовка реферату; - підготовка та захист презентації на тему: «Внесок зарубіжних і українських вчених у становлення та розвиток педагогічної інноватики» (на вибір).	 15 15 15 20		 Конспект Анотації наукових статей Реферат Презентація
	Разом	**110**		

Тематика індивідуальних завдань

– підготовка реферату з обраної теми:

1. Інновації в житті школи.
2. Передумови виникнення педагогічної інноватики.
3. Предмет та завдання педагогічної інноватики.
4. Сутність інноваційної педагогічної діяльності.
5. Структура інноваційної діяльності.

6. Професійні та особистісні якості педагога-новатора.
7. Сутність понять «творча особистість», «творчі якості», «креативність».
8. Вимоги до результату наукової педагогічної творчості.
9. Структура науково-дослідної роботи та педагогічного новаторства.
10. Технологія педагогічного проектування.
11. Технології стимулювання творчої професійної діяльності педагогів.
12. Діагностика готовності педагога до інноваційної діяльності: завдання, етапи, методи діагностики.
13. Критерії та показники рівня готовності педагога до інноваційної професійної діяльності.
14. Класифікація педагогічних інновацій.
15. Сучасні підходи до оцінювання педагогічних інновацій.
16. Критерії оцінювання педагогічних інновацій.
17. Сутність та особливості реалізації методу ситуаційного навчання.
18. Вимоги щодо застосування ігрових технологій навчання.
19. Мета, завдання та особливості проведення тренінгу.
20. Технологія організації та проведення рольової гри.
21. Технологія організації та проведення ділової гри.
22. Технологія проведення дискусії.
23. Технологія проблемного навчання.
24. Технологія навчання на основі досліджень.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю: усне опитування на семінарських заняттях, виконання та захист ІНДЗ.

6.2. Форми проміжного контролю: виконання модульної контрольної роботи.

6.3. Форми підсумкового контролю: екзамен.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Усне опитування, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання тестів, виконання та захист ІНДЗ, вивчення першоджерел з дисципліни та огляд наукової літератури з курсу, написання анотації на одну з прочитаних статей або книг на педагогічну тематику, написання педагогічного есе.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	Екзамен
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно
1-25	

Схема розподілу балів

	Поточний контроль	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
Максимальна кількість балів	**40 балів** – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	**10 балів** – за результатами виконання модульної контрольної роботи	**50 балів –** за результатами відповіді на екзамені
Мінімальний пороговий рівень	**20 балів**	**6 балів**	**25 балів**

Таблиця переведення середньозваженого балу за 100-бальною шкалою

100-бальна	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*	*100-бальна*	*сер. бал*
100	4,97–5,00	**80**	4,10–4,14	**60**	3,10–3,14	**40**	2,25–2,29	**20**	1,15–1,20
99	4,94-4,96	**79**	4,05–4,09	**59**	3,05–3,09	**39**	2,20–2,24	**19**	1,09–1,14
98	4,91–4,93	**78**	4,00–4,04	**58**	3,00–3,04	**38**	2,15–2,19	**18**	1,03–1,08
97	4,87–4,90	**77**	3,95–3,99	**57**	2,96–2,99	**37**	2,10–2,14	**17**	0,97–1,02
96	4,84–4,86	**76**	3,90–3,94	**56**	2,93–2,95	**36**	2,05–2,09	**16**	0,91–0,96
95	4,80–4,83	**75**	3,85–3,89	**55**	2,90–2,92	**35**	2,00–2,04	**15**	0,85–0,90
94	4,76–4,79	**74**	3,80–3,84	**54**	2,87–2,89	**34**	1,95–1,99	**14**	0,79–0,84
93	4,72–4,75	**73**	3,75–3,79	**53**	2,84–2,86	**33**	1,90–1,94	**13**	0,73–0,78
92	4,68–4,71	**72**	3,70–3,74	**52**	2,81–2,83	**32**	1,85–1,89	**12**	0,67–0,72
91	4,64–4,67	**71**	3,65-3,70	**51**	2,78–2,80	**31**	1,80–1,84	**11**	0,61–0,66
90	4,60–4,63	**70**	3,60–3,64	**50**	2,75–2,77	**30**	1,75–1,79	**10**	0,55–0,60
89	4,55–4,59	**69**	3,55–3,59	**49**	2,70–2,74	**29**	1,69–1,74	**9**	0,49–0,54
88	4,50–4,54	**68**	3,50–3,54	**48**	2,65–2,69	**28**	1,63–1,68	**8**	0,43–0,48
87	4,45–4,49	**67**	3,45–3,49	**47**	2,60–2,64	**27**	1,57–1,62	**7**	0,37–0,42
86	4,40–4,44	**66**	3,40–3,44	**46**	2,55–2,59	**26**	1,51–1,56	**6**	0,31–0,36
85	4,35–4,39	**65**	3,35–3,39	**45**	2,50–2,54	**25**	1,45–1,50	**5**	0,25–0,30
84	4,30–4,34	**64**	3,30–3,34	**44**	2,45–2,49	**24**	1,39–1,44	**4**	0,19–0,24
83	4,25–4,29	**63**	3,25–3,29	**43**	2,40–2,44	**23**	1,33–1,38	**3**	0,13–0,18
82	4,20–4,24	**62**	3,20–3,24	**42**	2,35–2,39	**22**	1,27–1,32	**2**	0,07–0,12
81	4,15–4,19	**61**	3,15–3,19	**41**	2,30–2,34	**21**	1,21–1,26	**1**	0,01–0,06

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	**Максимальна кількість балів**
Конспект першоджерел	5
Анотації наукових статей	5
Реферат	5
Презентація	5

Критеріями оцінювання *конспекту першоджерел є* вільне орієнтування у першоджерелах з дисципліни, глибоке та всебічне розкриття змісту наукової літератури з курсу, наведення аргументів на підтвердження власних думок, здійснення аналізу та висновків.

Критеріями оцінювання *анотацій наукових статей є* стисле відтворення прочитаної наукової статті, висвітлення її основного змісту, її глибокий, всебічний аналіз, обґрунтування та аргументація.

Критеріями оцінювання *реферату* є самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу.

Критеріями оцінювання *презентації* є відповідність її змісту темі, вільне використання наукової термінології, наведення аргументів на підтвердження власних думок, здійснення аналізу та висновків, оригінальність візуального представлення презентації.

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за виконання модульної контрольної роботи – 10 балів, а мінімальний пороговий рівень за її виконання складає 6 балів. Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 5 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка з дисципліни (екзамен) виставляється за результатами поточного, проміжного контролю та підсумкового контролю (відповідно вагові коефіцієнти **0,4**, **0,1** та **0,5**).

Результат підсумкового (екзаменаційного) контролю визначається як середньоарифметичне усіх оцінок (середньозважений бал) студента, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного білета. Цей бал переводиться за 100-бальною шкалою, а визначений показник множиться на ваговий коефіцієнт 0,5 та округлюється до цілих. Мінімальний пороговий рівень за відповідь на екзамені складає 25 балів

Екзамен отримує студент, який виконав усі види завдань, визначені у робочій програмі навчальної дисципліни, має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 20 балів), проміжний контроль (не менше 6 балів) та склав екзамен (не менше 25 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (ноутбук, проектор).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Богданова І. М. Педагогічні інновації в школі підготовки вчителя: кінець ХХ – початок ХХІ століття: Монографія. – Одеса : М.П. Черкасов. – 2009. – 157 с.
2. Делия В.П. Формирование и развитие инновационной образовательной среды гуманитарного вуза: Научное издание. – М.: ООО «ДЕ-ПО», 2008. – 484 с
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2012. – 352 с.
4. Інновації як основа змін освітньої практики. Інформаційно-методичний збірник /Упорядник Г.О. Сиротенко. – Полтава: ПОІППО, 2005. – 160 с.
5. Інноваційна діяльність педагога: від теорії до успіху. Інформаційнометодичний збірник / Упорядник Г.О. Сиротенко. – Полтава: ПОІППО, 2006. – 124 с.
6. Інноваційні педагогічні технології: теорія та практика використання у вищій школі: [монографія] / [Доброскок І.І., Коцур В.П., Нікітчина С.О. та ін.] / наук. ред.. В.П. Коцур; укладач О.І. Шапран. – Переяслав-Хмельницький, Видавництво С.В. Карпук, 2008. – 285 с.
7. Інноваційні пошуки в сучасній освіті / Г. М. Перевознікова (упоряд.); Л.І.Даниленко, В.Ф.Паламарчук (ред.); Центр. ін-т післядипломної пед. освіти АПН України. – К.: Логос, 2005. – 220 с.
8. Освітні технології: Навч.-метод. посібник/ О.М. Пєхота, А.З. Кіхтенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. ред. О.М. Пєхоти. – К.: А.С.К., 2002. – 256с.
9. Паламарчук В.Ф. Першооснови педагогічної інноватики. – К., 2005. – 417с.
10. Перспективні освітні технології: Наук.-метод. посібник / За ред. Г.С.Сизоненко – К.: Гопак, 2000. – 560с.
11. Поляков С.Д. Педагогическая инноватика: от идеи до практики. – М.: Центр «Педагогический поиск», 2007. – 167 с.
12. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук. –метод. посіб./ О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І.Пометун. –К.: Видавництво А.С.К., 2003. – С. 8–18; 33–80.

13. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / С.О. Сисоєва; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти пророслих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с.
14. Феномен інновацій : освіта, суспільство, культура : монографія / за ред. В.Г.Кременя. – К. : Педагогічна думка. – 2008. – 472 с.

10.2. Допоміжні джерела

1. В.И. Загвязинский, В. И. Инновационные процессы в образовании и педагогическая наука / В. И. Загвязинский // Инновационные процессы в образовании : сб. науч. тр. – Тюмень, 1990. – С. 5-14.
2. Кан-Калик В.А., Никандров Н.Д. Педагогическое творчество. – М.: Педагогика, 1990. – 141 с.
3. Клокар М.І. Психолого-педагогічна підготовка вчителя до інноваційної діяльності: Дисертація на здобуття. наук. ст. к.п.н. - К., 1997. – 227 с.
4. Козак Л.В. Теоретичні та організаційно-педагогічні засади професійно орієнтованого проектного навчання студентів / Л. Козак // Науково-організаційне забезпечення художньо-педагогічної підготовки студентів вищих гуманітарних навчальних закладів : [колективна монографія / Г.Є. Гребенюк, Л.С. Рибалко, О.В. Василенко, В.В. Россіхін; за заг. ред. Г.Є. Гребенюка]. – Ялта: Рекламна агенція «ГІД» РВНЗ КГУ, 2010. – 306 с. – С. 120–144.
5. Назарова Л.И. Актуальные вопросы развития инновационной образовательной среды вуза // Образование и наука. Известия Уральского отделения РАО. – 2011. – № 7. – С. 47-55.
6. Підласий А.І. Педагогічні інновації // Рідна школа. – 1998. – № 12. – С. 3
7. Самохин В.Ф., Чернолес В.П. Педагогические инновации в системе профессионального образования: цели и сущность // Инновации в образовании. – 2006. – №6. – С. 4–9.
8. Сафіулін В.І. Інноваційний пошук нових технологій навчання // Інноваційні пошуки в сучасній освіті /За ред. Л.І. Даниленко, В.Ф.Паламарчук. – К.: Логос, 2004. – С. 53–64.
9. Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий: В 2 т. Т.1. М.: НИИ школьных технологий, 2006. - 816 с.
10. Хуторской А. В. Педагогическая инноватика: методология, теория, практика: научное издание. – М.: Издво УНЦ ДО, 2005. – 222 с.

1.3. Інтернет-ресурси

1. http://www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
2. http://www.library.edu-ua.net/id/485/ – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.
3. http://vognutyi.ru/lib/ – колекція електронних книг.

4. http://www.mon.gov.ua/ – Міністерство освіти, науки, молоді та спорту України – офіційний сайт.
5. http://enc-dic.com/pedagogics – педагогічний словник.
6. http://www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua) – Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова